

Παρουσίαση βιβλίου «Τα Χέγια»

Συγγραφέας: Ζωρζ Σαρή

Όνομα: Δημήτρης

Επώνυμο: Καλελάκης

Σχολ. έτος: 2014 – 15

Μάθημα: Νεοελληνική γλώσσα

Καθηγήτρια: Μαρία Ναουμίδου

Περιεχόμενα

1. Η ζωή και το έργο της συγγραφέα. (1-3)
2. Περίληψη του βιβλίου. (4-7)
3. Κεντρική ιδέα του διηγήματος. (8)
4. Ιδέες – εκφράσεις της συγγραφέα που

έκαναν εντύπωση. (9-11)

5. Γενική αποτίμηση του έργου. (12-13)

Η ζωή και το έργο της συγγραφέα

Η Ζωρζ Σαρή ή Γεωργία Σαρηβαξεβάνη, όπως ήταν το πραγματικό της όνομα, γεννήθηκε το 1925 στην Αθήνα από Μικρασιάτη πατέρα και Γαλλίδα μητέρα.

Από μικρή ασχολήθηκε με το θέατρο. Στα χρόνια της Κατοχής φοίτησε στη Δραματική σχολή του Δημήτρη Ροντήρη ενώ παράλληλα ανέλαβε δράση στην Αντίσταση.

Το 1947 – κατά τη διάρκεια του Εμφυλίου – αυτοεξορίζεται στο Παρίσι όπου συνεχίζει τις θεατρικές σπουδές της. Εκεί γνωρίζει και παντρεύεται τον Αιγυπτιώτη χειρουργό Καρακώστα με τον οποίο αποκτά δύο παιδιά.

Το 1962 επιστρέφει στην Ελλάδα κάνοντας εμφανίσεις σε θέατρο και κινηματογράφο.

Με την επικράτηση της Απριλιανής Χούντας, το 1967, απέχει από το θέατρο και στρέφεται στη συγγραφή. Πρωτοεμφανίζεται με το μυθιστόρημα «Ο Θησαυρός της Βαγίας», βιβλίο με μεγάλη εκδοτική επιτυχία.

Συχνά στα έργα της, η θεματολογία περιστρέφεται γύρω από σημαντικά γεγονότα της Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας.

Μαζί με την Άλκη Ζέη καθιερώνει ένα νέο στυλ στο νεανικό μυθιστόρημα, τόσο εξαιτίας του αυτοβιογραφικού ύφους, όσο και της εισαγωγής του πολιτικού – ιστορικού στοιχείου στο είδος. Έτσι, η πολιτική σκέψη παύει να αποτελεί προνόμιο μόνο των ενηλίκων. Από τα βιβλία της, απουσιάζουν το προστατευτικό ύφος και ο ηθικοπλαστικός διδακτισμός. Ο νέος αντιμετωπίζεται ως αυτόνομο άτομο με δική του προσωπικότητα.

Το 1988 το βιβλίο της «Τα Χέγια», προτάσσεται για το διεθνές βραβείο «Χανς Κρίστιαν Άντερσεν».

Το 1994 βραβεύεται με το βραβείο Παιδικού Λογοτεχνικού Βιβλίου, για το μυθιστόρημα «Νινέτ». Το 1995 και το 1999 βραβεύεται από τον Κύκλο Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου.

Η Ζωρζ Σαρή απεβίωσε στις 9 Ιουνίου του 2012, σε ηλικία 87 ετών, αφήνοντας πίσω της ένα μεγάλο συγγραφικό έργο, τέτοιο που την κατατάσσει σε μια από τις σπουδαιότερες συγγραφείς παιδικών βιβλίων στη χώρα μας.

Άλλα Μυθιστορήματα

Το ψέμα (1970)

Όταν ο Ήλιος... (1971)

Κόκκινη κλωστή δεμένη (1974)

Οι νικητές (1983)

Τα Χέγια (1987)

Η αντιπαροχή (1989)

Νινέτ (1993)

Ο χορός της ζωής (1998)

Σοφία (2000)

Ο Κύριος μου (2002)

Τότε... (2004)

Το προτελευταίο σκαλοπάτι (2009)

- 3 -

Περίληψη

Η Μάτα, μια δεκαεπτάχρονη μαθήτρια Λυκείου, ζει μαζί με τον πατέρα της Βλάση και την ανύπαντρη θεία της στη Λαμία. Η μητέρα της –όπως της έχουν πει- είχε πεθάνει κατά τη διάρκεια της γέννας της, όμως, η ίδια δυσκολεύεται πια να το πιστέψει αφού, συχνά θυμάται μια γυναικεία μορφή να την νανουρίζει.

Η ανάγκη της να μάθει όλη την αλήθεια, σχετικά με το αν η μητέρα της είναι ζωντανή, γίνεται ολοένα και πιο επιτακτική. Στα ερωτήματα που θέτει στη λιγομίλητη θεία της οι απαντήσεις που παίρνει επιβεβαιώνουν την πίστη της ότι η μητέρα της είναι ζωντανή.

Λίγες μέρες πριν την τελευταία Κυριακή της Αποκριάς, η Μάτα ταξιδεύει μαζί με τον πατέρα της στο χωριό τους, το Δαδί, για να γιορτάσουν ένα τοπικό έθιμο καρναβαλιού, τα Χέγια.

Εκεί, η Μάτα γνωρίζει τον Γιάννη, νεαρό φοιτητή της Φιλοσοφικής τον οποίο ερωτεύεται. Μαζί του μοιράζεται τα όνειρα της για τις σπουδές που θέλει να κάνει, τη μεγάλη αγάπη της για τον Ελύτη και τα ποιήματα του αλλά

και τις υποψίες που έχει σχετικά με τη μητέρα της και την περίεργη σιωπή του πατέρα της Βλάση.

- 4 -

Όταν λίγες μέρες μετά επιστρέφει στη Λαμία, κι ενώ η τάξη της έχει αποφασίσει να στείλει μια επιστολή διαμαρτυρίας κατά του Δικτάτορα της Δυτικής Αφρικής Μπόθα, η Μάτα έρχεται αντιμέτωπη με την εχθρική συμπεριφορά του Λυκειάρχη Θεοδούλου.

Ο Λυκειάρχης –υποστηρικτής Χουντικών καθεστώτων- απαγορεύει την αποστολή της διαμαρτυρίας, τιμωρώντας τη Μάτα και την υπόλοιπη επιτροπή με αποβολή. Την ίδια μέρα η κοπέλα δέχεται ένα ανώνυμο, εκβιαστικό τηλεφώνημα στο οποίο ο άγνωστος συνομιλητής της την προειδοποιεί να σταματήσει κάθε δραστηριότητα της σχετική με την επιστολή. Σε αντίθετη περίπτωση όλοι θα ενημερώνονταν για τη δράση του πατέρα της στα χρόνια της Χούντας. Σοκαρισμένη η κοπέλα αναγκάζεται να υποκύψει στον εκβιασμό.

Η Μάτα που δεν γνωρίζει τίποτε για το παρελθόν του πατέρα της, αρχίζει να τον βλέπει ‘ με άλλα μάτια ,,. Το ανώνυμο τηλεφώνημα αλλά και η άρνηση του να αναφέρεται σε παλιά γεγονότα που έχουν σχέση με τη ζωή του αλλά και τη ζωή της μητέρα της, φέρνουν τη Μάτα σε αντιπαράθεση μαζί του. Πλέον στον Βλάση Κλάρα δε μένει άλλος δρόμος παρά αυτός της αλήθειας.....

- 5 -

Αυτή την αλήθεια αποφασίζει να αποκαλύψει πια στην κόρη του προκειμένου να μην τη χάσει.

Νεαρός, τελειόφοιτος της Νομικής, ο Βλάσης Κλάρας αναγκάζεται να ζητήσει δουλειά από κάποιον συγγενή του στα δύσκολα χρόνια της Χούντας. Εργάζεται λοιπόν ως τμηματάρχης στη Γενική Ασφάλεια Αθηνών, έχοντας ως

αρμοδιότητα την έκδοση διαβατηρίων ανάλογα με τα πολιτικά ‘πιστεύω,, των ανθρώπων.

Την ίδια εποχή, γνωρίζει και ερωτεύεται την Ειρήνη, μια δυναμική φοιτήτρια Δραματική Σχολής που όνειρο της ήταν να γίνει μια μεγάλη ηθοποιός. Οι δυο νέοι παντρεύονται και σύντομα στη ζωή τους έρχεται η Μάτα.

Στα χρόνια της Δικτατορίας η Ειρήνη έρχεται αντιμέτωπη με το καθεστώς, ενώ συχνά μιλά με αρνητικά λόγια για την εργασία του Βλάση θεωρώντας τον όργανο των Χουντικών. Σιγά-σιγά η σχέση του ζευγαριού κλονίζεται. Ο Βλάσης φτάνει στο σημείο να σκέφτεται να παραιτηθεί για να κρατήσει την Ειρήνη κοντά του. Τα γεγονότα του Πολυτεχνείου όμως είναι μοιραία για τη σχέση τους. Η Ειρήνη-με πρόφαση την ανάμειξη της με τους φοιτητές, την νύχτα του Πολυτεχνείου- ζητά από τον Βλάση να εγκρίνει παράνομα την έκδοση του διαβατηρίου της, ώστε να διαφύγει στο εξωτερικό.

- 6 -

Ο ίδιος όμως είναι πεπεισμένος ότι η γυναίκα του φεύγει για έναν και μόνο σκοπό: να πραγματοποιήσει το όνειρο της, δηλαδή μια διεθνή περιοδεία ως ηθοποιός. Η μελλοντική στάση της γυναίκας του τελικά θα τον δικαιώσει.

Πλέον η Μάτα μαθαίνει όλη την αλήθεια. Το ψέμα μέσα στο οποίο έζησε όλη της τη ζωή, δεν ήταν τίποτε άλλο παρά μια απεγνωσμένη προσπάθεια του πατέρα της να την απαλλάξει από τον πόνο της εγκατάλειψης. Άραγε η Μάτα θα μπορέσει να συγχωρέσει τον πατέρα της;

Με την βοήθεια της Νόρας-μητέρα της καλύτερης της φίλης- η κοπέλα αρχίζει να κατανοεί τις δυσκολίες εκείνης της σκοτεινής εποχής, τους συμβιβασμούς που πολλοί

αναγκάστηκαν να κάνουν, ενώ μαθαίνει ότι πρέπει κανείς να συνεχίζει τον αγώνα του χωρίς να υποκύπτει σε εκβιασμούς και διλλήματα.

Τελικά, η σχέση της Μάτα με τον πατέρα της αποκαθίσταται. Η κοπέλα αντιλαμβάνεται τις δυσκολίες που εκείνος αντιμετώπισε, τις θυσίες που αναγκάστηκε να κάνει γι' αυτήν. Έτσι τελικά το συγχωρεί...

- 7 -

Κεντρική ιδέα του διηγήματος

Πολλά είναι τα μηνύματα και οι ιδέες που η Ζωρζ Σαρή καταφέρνει να περάσει μέσα από 'τα Χέγια,, στους αναγνώστες της.

Η κεντρική ιδέα του βιβλίου όμως, είναι ότι πολλές φορές τα γεγονότα μπορεί να μας παραπλανούν και να μην είναι τελικά έτσι όπως φαίνονται ή δείχνουν. Γι' αυτό, όλοι μας οφείλουμε να ψάχνουμε με υπομονή την αλήθεια, όσο κι αν αυτή μας πονά, όσα προβλήματα κι αν μας φέρει, όσο κι αν τη φοβόμαστε. Για την αλήθεια πρέπει να αγωνιζόμαστε, φροντίζοντας να μην προδίδουμε τα ιδανικά μας, να μην υποκύπτουμε σε εκβιασμούς. Σε αντίθετη περίπτωση κάθε συμβιβασμός θα μας φέρει σε σύγκρουση με τον εαυτό μας ή με τους άλλους και δεν θα αισθανόμαστε πραγματικά ελεύθεροι.

Ιδέες – εκφράσεις που μου έκαναν εντύπωση

Μέσα στο βιβλίο της Σαρή υπάρχουν ιδέες αλλά και φράσεις που δείχνουν τον αγώνα που κυρίως οι νέοι, όλων των εποχών πρέπει να δίνουμε, εκφράζοντας της διαμαρτυρίες μας με την ελπίδα ότι τα άσχημα πράγματα θα αλλάξουν.

Αυτό που μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση, είναι φράσεις μέσα απ' τις οποίες φαίνονται οι άσχημες καταστάσεις που έζησε ο Ελληνικός λαός και σήμερα φαίνονται απίστευτες.

Συγκεκριμένα, εντύπωση μου έκανε η φράση *«είναι κάτι λέξεις που εξαγριώνουν τον κύριο Λυκειάρχη: νόμιμοι, επιτροπή, πενταμελές συμβούλιο τάξης»*. Υπήρχαν άνθρωποι αρκετά χρόνια μετά τη Χούντα που δίδασκαν σε σχολεία υποστηρίζοντας δικτατορικά πολιτεύματα, τιμωρώντας κάθε δημοκρατική δραστηριότητα των νέων. *«Την εποχή της δικής μας χούντας, νέοι σε χώρες μακρινές διαμαρτύρονταν για τα βασανιστήρια που γίνονταν στον τόπο μας. Με τη διαμαρτυρία κάνουμε το χρέος μας»*. *«Όταν ξεκινάς έναν αγώνα, πρέπει να λογαριάζεις την πιθανή αποτυχία σου. Αυτό που έχει πρωταρχική σημασία είναι η διαμαρτυρία σου. Όμως μπακάλικοι λογαριασμοί δε χωράνε...»*.

Οι φράσεις αυτές μένουν στο μυαλό αυτού που θα διαβάσει το βιβλίο, γιατί καταλαβαίνει, ότι οι νέοι άνθρωποι είναι πιο ευαίσθητοι απέναντι στα προβλήματα της ανθρωπότητας. Γι' αυτό οι μεγαλύτεροι αγώνες ξεκινούν από αυτούς. Πολλές φορές όμως οι αγώνες μπορεί να έχουν κόστος και να απαιτούν πολλές θυσίες.

«Ακραιφνής Εθνικόφρων-πολίτες κατηγορίας Ε-Εθνικόφρων εκ μεταστροφής αυτών των ιδίων ή των οικογενειών τους».

«Δεν υπάρχει Έλληνας, γραμμένος στα μητρώα των Δήμων που να μην έχει φάκελο στην Ασφάλεια».

«Αποφασίζω για την έκδοση διαβατηρίου με μόνο κριτήριο την εθnikοφροσύνη του αιτούντος».

Οι φράσεις αυτές μου έκαναν μεγάλη εντύπωση γιατί δείχνουν ξεκάθαρα την ατμόσφαιρα βίας και τρομοκρατίας που υπήρχε την εποχή της Χούντας. Οι άνθρωποι χωρίζονταν σε κατηγορίες ανάλογα με τα ‘’πιστεύω,, τους, λογοδοτούσαν για πράξεις δικές τους αλλά και πράξεις μελών της οικογένειάς τους. Όσοι δεν ήταν φιλικοί προς το καθεστώς αυτό είχε συνέπειες στη ζωή τους καθώς, τα πάντα καταγράφονταν σε ‘’φακέλους,, που η Αστυνομία χρησιμοποιούσε κάθε στιγμή.

- 10 -

«Είσαι ελεύθερη να πράξεις αυτό που θεωρείς σωστό. Μη φοβηθείς τον εκβιαστή κόσμο».

Πολλές φορές, οι άνθρωποι δειλιάζουν να κάνουν αυτό που θεωρούν σωστό, προδίδουν τα ‘’πιστεύω,, τους, υποκύπτουν σε εκβιασμούς. Τότε όμως συγκρούονται με τον εαυτό τους γιατί δεν αισθάνονται πραγματικά ελεύθεροι.

Γενική αποτίμηση του βιβλίου

Το μυθιστόρημα της Ζωρζ Σαρή, “Τα Χέγια,, είναι ένα υπέροχο βιβλίο που εξιστορεί τις ιστορίες των δύο ηρώων, της Μάτα που διαδραματίζεται στο παρόν και του πατέρα της Βλάση στο παρελθόν, με τη μορφή ημερολογίου.

Την τεχνική αυτή τη βρίσκω πολύ έξυπνη γιατί νομίζω, ότι έτσι η συγγραφέας μας δίνει την ευκαιρία να ζήσουμε στις δύο διαφορετικές εποχές, να μπούμε στη θέση των δύο ηρώων, να νιώσουμε τα συναισθήματα τους και τελικά να κατανοήσουμε τις πράξεις τους.

Ταυτόχρονα η συγγραφέας κρατά αμείωτο το ενδιαφέρον μας, γιατί ασχολείται με θέματα που αφορούν μια έφηβη κοπέλα, τη σχέση και τα προβλήματα που έχει με τον πατέρα της, χρησιμοποιώντας λεξιλόγιο που χρησιμοποιεί κάθε έφηβος.

Αυτό όμως που συναρπάζει στο έργο της, είναι ότι καταφέρνει να μας φέρει σε επαφή με γεγονότα της Ελληνικής Ιστορίας, για τα οποία δεν γνωρίζουμε πολλές λεπτομέρειες.

Γεγονότα που η ίδια έχει ζήσει, όπως τα δύσκολα χρόνια της Χούντας και οι συνέπειες που είχε στις ζωές κάποιων ανθρώπων, η Σαρή καταφέρνει να τα “περάσει,, σε όλους

μας, μέσα από μια ενδιαφέρουσα ιστορία. Έτσι, θεωρώ, ότι
‘Τα Χέγια,, είναι ένα βιβλίο που μπορεί να διαβαστεί
άνετα τόσο από έφηβους όσο και από ενήλικες
αναγνώστες.